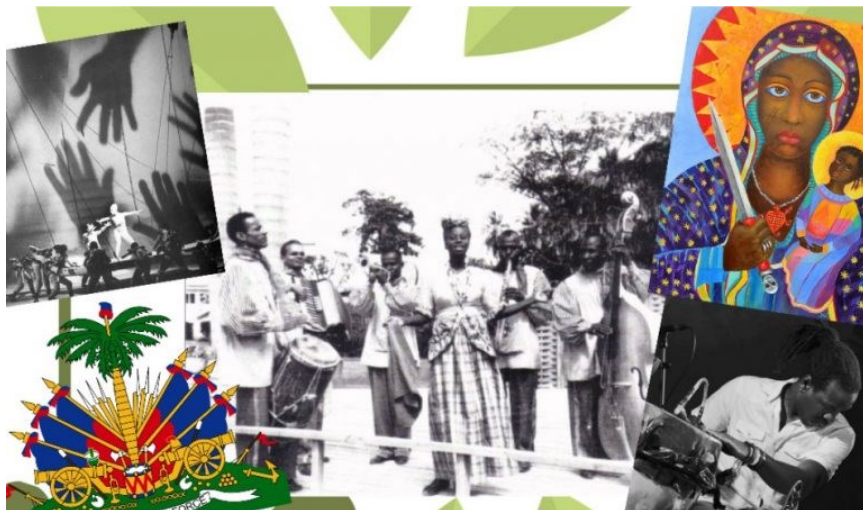

Rayonnement de la culture haïtienne – esprit, traditions, motifs et récits

Oddziaływanie kultury haitańskiej – tradycje, motywy, narracje

Wieczór poświęcony oddziaływaniu i obecności kultury haitańskiej w innych obszarach stanowi dalszy ciąg opowieści haitańskich zapoczątkowany w 2018 r. przez profesora Józefa Kwaterko z Instytutu Romanistyki Uniwersytetu Warszawskiego.

Harmonogram

Wykład profesora Józefa Kwaterko pt. „Duch jazzu i bluesa wśród poetów z kręgu Harlem Renaissance i z francusko-karaibskiego kręgu Négritude”

Wykład podejmuje próbę zobrazowania ideowej i estetycznej bliskości pomiędzy afroamerykańską poezją protestacyjną ruchu Harlem Renaissance (1920-1960), zwanego także „New-Negro”, a Négritude, który narodził się w środowisku afro-karaibskim i malgaskim w Paryżu w latach 30-tych XX wieku i rozprzestrzenił się na Antyle i Gujanę francuską oraz na Haiti w latach 1940-1960. Po wprowadzeniu, które ukaże liczne osobiste kontakty pomiędzy pisarzami dwóch ruchów oraz nakreśli wpływ amerykańskiej „czarnej” poezji w paryskich czasopismach naznaczonych négritude (Legitime Defense, The African Dispatch, The Review of the black world), nastąpi analiza wybranych wierszy Claude’a Mac Kay i Langston Hughes z jednej strony oraz Aimé Césaire (Martynika), Léon-Gontran Damas (Gujana) i Jean-Fernand Briere (Haiti) z drugiej. Autor spróbuje ukazać podobieństwa zarówno w wyborze tematów, zagadnieniach etycznych (wygnanie, odzyskanie i wywyższenie tożsamości, motywy antyrasistowskie i antyburżuazyjne) jak i na płaszczyźnie poetyckiej: odwołanie się do tradycji ustnej, leksykalne i retoryczne podobieństwa między rytmiczną i muzyczną strukturą wiersza, mocno inspirowaną kulturą jazzu i bluesa.

Wykład profesora Leszek Kolankiewicza, pt. „Grotowski w kręgu narracji haitańskich”

Ci, którzy badali twórczość Grotowskiego, wiedzą, jakie znaczenie dla jego pracy miała kultura afrohaitańska. Artysta mówił o niej po raz pierwszy właśnie przy okazji przedsięwzięcia Teatr Źródła, które realizował jeszcze w Polsce, poczynając od roku mniej więcej 1977 albo nawet 1976 – do 1982, kiedy z Polski wyjechał na emigrację. Wystarczy zajrzeć do jego tekstu Theatre of Sources, zamieszczonego w antologii The Grotowski Sourcebook wydanej przez Lisę Wolford i Richarda Schechnera. W tekście tym Grotowski wspomina między innymi o ekspedycji „przeprowadzonej z samym rdzeniem grupy [transkulturowej] w ramach Teatru Źródła” na Haiti. Ta trwająca prawie trzy tygodnie ekspedycja odbyła się na przełomie lipca i sierpnia 1979 roku. Rdzeń grupy liczył siedem osób, wliczając Grotowskiego i Teo Spsychalskiego, który w tym przedsięwzięciu pełnił rolę lidera. Grotowski po latach zaprzeczył, jakoby koncentrowali się wtedy na zjawisku „tak zwanego «woduistycznego transu opętania»”, i wyznał, że interesowały ich raczej „możliwości wejścia w kontakt z mocnymi ludzkimi przykładami posiadaczy pradawnej tradycji”. Miał na myśli najpewniej Eliézera Cadeta, który wtedy mieszkał w Port-de-Paix (Pòdpè), stolicy departamentu północnozachodniego.

Koncert de Claude Saturné

Claude Saturné urodził się w Jacmel (Haiti) 14 lutego 1978 r. Dorastał w Carrefour (na przedmieściach Port-au-Prince) w pobliżu świątyni voodoo. Od najmłodszych lat obcował z rytmem haitańskimi i tradycjami voodoo: najpierw za pośrednictwem swojej matki, wokalistki voodoo, a następnie od 16 roku życia, poprzez kontakty z perkusistami i mistrzami ceremonii voodoo w różnych regionach Haiti.

Data

29 Mar 2019

Lokalizacja

Centre Scientifique Académie Polonaise des Sciences
74, rue Lauriston – 75116 Paris

Organizator

Centre Scientifique Académie Polonaise des Sciences